

ADOLESCÈNCIES, CRISI DE LA PRESENCIA I PÈRDUA DE LA RECIPROCIAT: UNA PERSPECTIVA ANTROPOLÒGICA”

VI CONGRÉS CATALÀ DE SALUT MENTAL DE L'INFÀNCIA I
L'ADOLESCÈNCIA
23 DE NOVEMBRE DE 2017

ÀNGEL MARTÍNEZ HERNÁEZ

CATEDRÀTIC D'ANTROPOLOGIA

MEDICAL ANTHROPOLOGY RESEARCH CENTER (MARC)

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

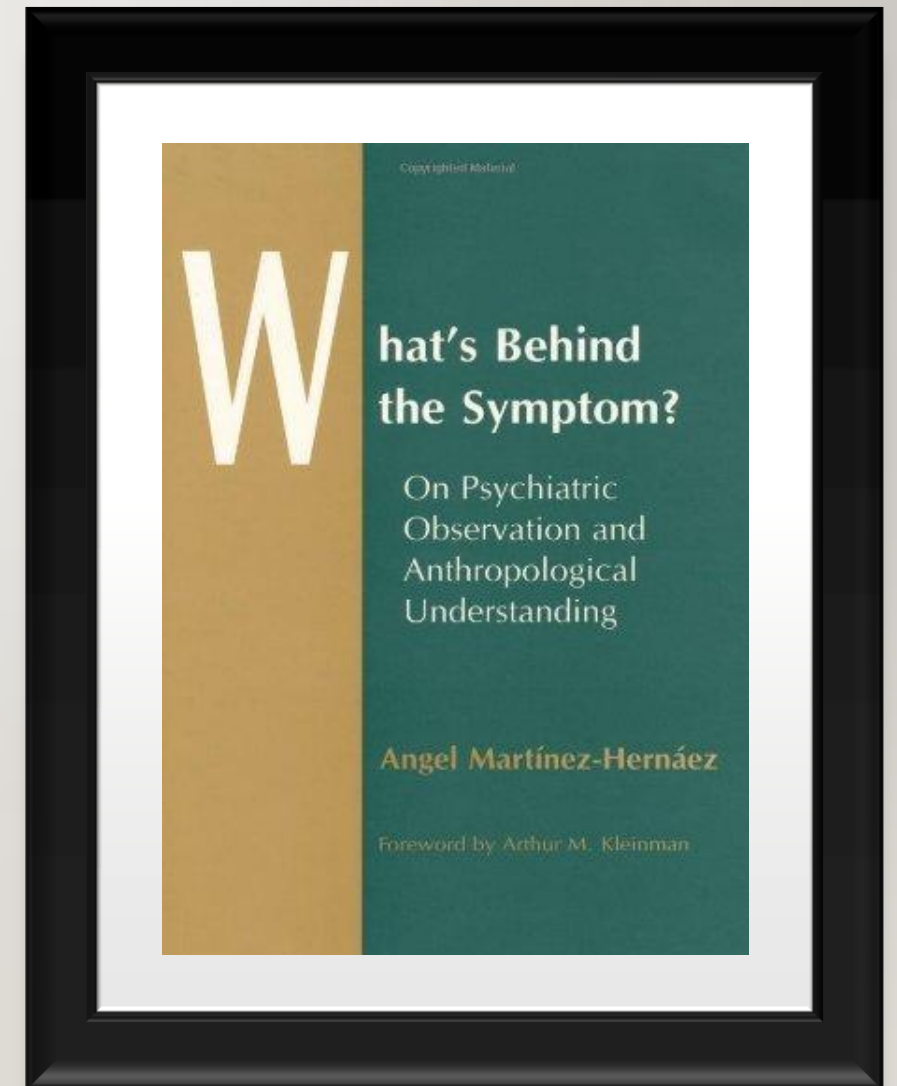
MIRADES

WHAT'S BEHIND THE SYMPTOM?

What is behind the symptom? No man steals a watch for the sole purpose of obtaining a timepiece. No man cuts his throat merely in order to die [...] Human motivation is not that simple”.

Karl A. Menninger (1963). *The Vital Balance: The Life Process in Mental Health and Illness*. New York: Viking Press.

CHIHUAHUA OR MUFFIN? LABRADOODLE OR FRIEND CHICKEN?

EVIDENCE-BASED MEDICINE

Individual
Clinical
Expertise

Patient's
Values and
Expectations

Best Available Clinical Evidence

L'EVIDÈNCIA SOCIAL DE L'AFLICCIÓ

ESCOLTA SOCIAL
Verstehen

NARRATIVES D'
AFLICCIÓ

MÓN SOCIAL

LA CRISI DELLA PRESENZA (ERNESTO DE MARTINO)

La crisi de la presència és l'angoixa davant la possibilitat del no ser, doncs l'ésser no està garantit, sinó que mostra labilitat i fragilitat davant un esdevenir que és percebut i viscut com a risc de deixar de ser. És el risc de perdre la relació entre el subjecte i la realitat objectiva.

La crisi de la presència és la possibilitat del no-ser que es representa en la pèrdua de la capacitat d'acció sobre el món objectiu, de tal forma que el subjecte és actuat pel món (*essere-agito-da*) més que actuar per si mateix, perdent, així, tota capacitat d'agència.

Martínez-Hernández, Angel (2017) *¿Quién robó las calabazas? Una antropología de la crisis de la presencia y la pérdida de lo común.* (En prensa).

MÓN SOCIAL

COMUNITAT

TARANTISME

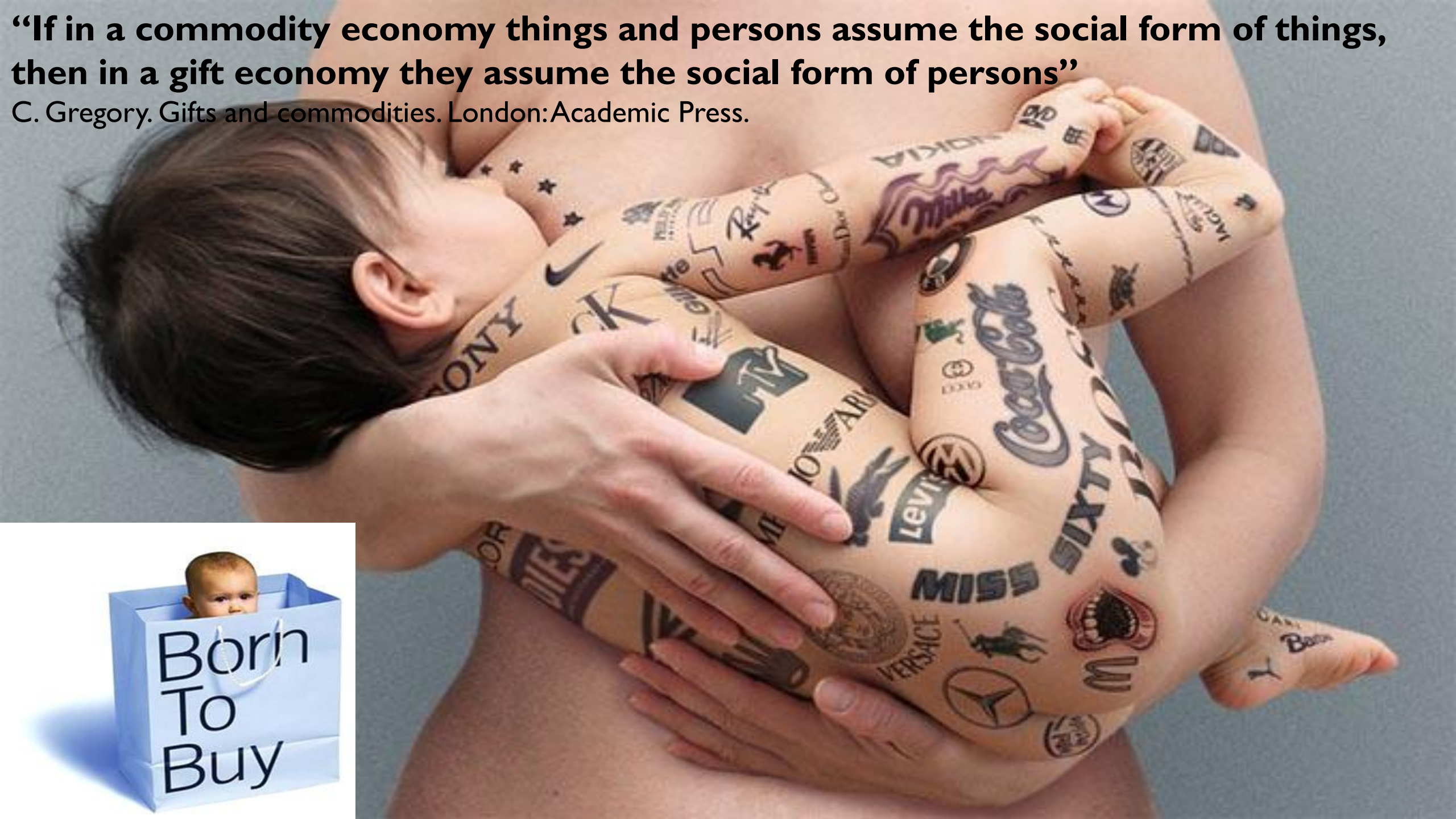
SOCIETAT

SOCIETAT XARXA

“If in a commodity economy things and persons assume the social form of things, then in a gift economy they assume the social form of persons”
C. Gregory. Gifts and commodities. London:Academic Press.

CANVIS EN LA SUBJECTIVITAT

...no corpo individualizado

Centrípets i centrífugs

El subjecte que es pensa món: “El socio deja paso al solo”. *En el enjambre, (Han 2014).*

PSICOPOLÍTICA

“La psicopolítica es aquel sistema de dominación que, en lugar de emplear el poder opresor, utiliza un poder seductor, inteligente (*smart*), que consigue que los hombres se sometan por sí mismos al entramado de dominación”.

“La sociedad actual es un paisaje patológico de trastornos neuronales, tales como depresión, trastorno por déficit de atención con hiperactividad, trastorno límite de la personalidad y agotamiento (burnout). No se trata de "infecciones", sino de "infartos", pues no son causados por un fenómeno negativo de inmunología en las personas, sino por un ‘exceso de positividad’”

El TDAH i els trastorns de conducta com a aficcions de la societat del rendiment i la sobreestimulació.

Byun-Chul Han (textos diversos).

**DE LA GUBERNA-MENTALITAT A LA MARCA-MENTALITAT:
L'empresari d'un mateix.**

A black and white photograph of a hand holding a white rectangular sign. The sign features the text 'I shop therefore I am' in a bold, red, sans-serif font. The word 'I' is on the left, 'shop' is in the middle, 'therefore' is smaller and centered below 'shop', and 'I am' is on the right. The hand is positioned behind the sign, with fingers visible on the left and right sides. The background is a dark, textured surface.

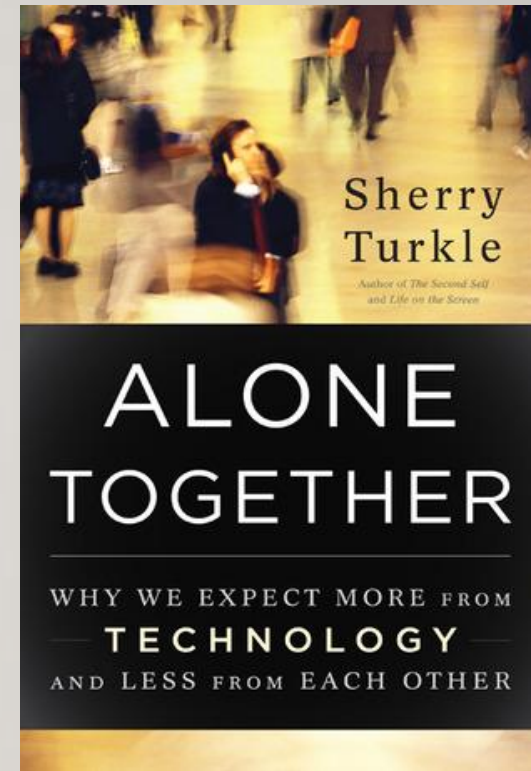
**I shop
therefore
I am**

DEL SUBJECTE RELACIÓ AL SUBJECTE ESSÈNCIA

La caiguda de la reciprocitat. L'associetat.

ALONE TOGETHER

CRISI DE LA PRESENÇA

AILLAMENT I DESAFILIACIÓ SOCIAL HIKIKOMORI

EL SUÏCIDI ESPECTACLE

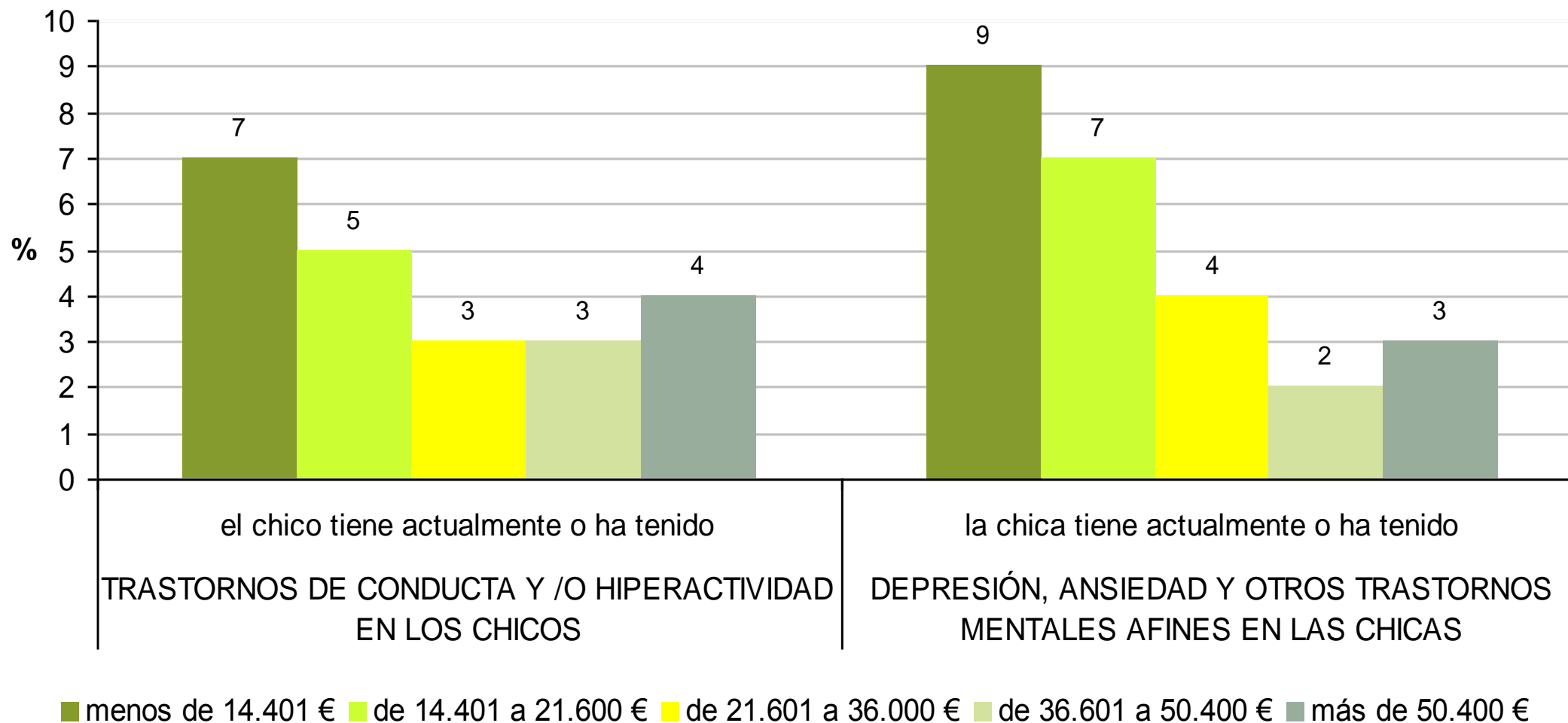
Mr. Biggs

lian species.

ESTATS D'ÀNIM DELS ADOLESCENTS CATALANS

	Energia	Trist	Nerviós	Feliç	Avorrit	Sol	Cansat	Entusiasmat	Ocupat	Pressionat
Gènere										
Noia		+	+				+		+	
Noi		-	-				-		-	
Renda										
Renda alta	+	-		-	-	-		+	+	+(a)
Renda baixa	-	+		+	+	+		-	-	+(a)
Atur										
Pare	-			-		+			+	+
Mare						+			+	+
Nivell d'estudis baixos										
Pare	-	+	+				+	-	-	-
Mare			+					-	-	-
Immigració										
Pare		+	-	-		+		-		+
Mare	-	+	-			+		-		+
Xarxa social iguals										
Més amics	+	-		+	-	-				-
Menys amics	-	+	+	-	+	+			+	+
Proclivitat al risc dels amics	-	+		-	+		+			+
Parella sentimental										
En té o n'ha tingut	+		+	+		-				-
No en té	-			-		+				+

AFLICCIONS

RESULTS: PRINCIPAL COMPONENT ANALYSIS

Rotated Component Matrix. Second wave

	Component	
	1	2
Sad	,667	,271
Nervous	,174	,607
Bored	,692	-,043
Alone	,735	,178
Over-burneded	-,087	,808
Under parental pressure	,250	,505

Rotated Component Matrix. Third wave

	Component	
	1	2
Sad	,612	,392
Nervous	,177	,617
Bored	,728	-,092
Alone	,730	,208
Over-burneded	-,052	,741
Under parental pressure	,157	,580

Note: Extraction method: Principal component analysis. Varimax rotation with Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy. Converge with 3 partitions.

RESULTS: NMS AND IMMIGRATION

Table 2. Bivariate analysis. Immigration and negative mood states

	Sad	Nervous	Bored	Alone	Over-burned	Under parental pressure
Immigration (father, mother or both)* Odds ratio	1.5847	-	1.4567	2.5245	-	-
95 % CI	1.0656 to 2.3567	-	1.0530 to 2.0151	1.6389 to 3.8887	-	-
P value	0.0230	-	0.0231	< 0.0001	-	-

*Low and middle income countries

RESULTS: NMS AND FAMILY INCOMES

Table 3. Bivariate analysis. Household income and negative mood states

	Sad	Nervous	Bored	Alone	Over-burned	Under parental pressure
Household income* Odds ratio	1.5747	-	1.5070	2.1006	-	-
95 % CI	1.1500 to 2.1563	-	1.1691 to 1.9425	1.4465 to 3.0505	-	-
P value	0.0046	-	0.0015	0.0001	-	-

*Reference: income below 21,000 euros per year

RESCATANT RECIPROCITATS

Antropologia Mèdica

14

Orientaciones para las buenas prácticas en la atención psicosocial de jóvenes y adolescentes

<http://llibres.urv.cat/index.php/purv/catalog/download/1/1/6-1?inline=1>

MOLTES GRÀCIES
